

Kreatiewe prediking: kreatiwiteit in diens van die
Heilige Gees in die ingewing van die preek

deur

Johan Stephanus Botha

Voorgelê ter vervulling van die vereistes vir die graad

PhD

In die Fakulteit Teologie,
Universiteit van Pretoria

Promotor: Professor C J A Vos

Mede-promotor: Prof H J C Pieterse

Augustus 2010

Voorwoord.

Kreatiwiteit in 'n kerklike omgewing. Met die eerste blootstelling aan kreatiwiteit het dit onmoontlik geklink. Daar was trouens iemand wat vermaan het dat die kerk nie dinge soos kreatiwiteit nodig het nie. Kreatiwiteit is afgemaak as iets wat die sogenaamde "New age beweging" geformuleer het om die kerk en die wese van geloof te ondergrawe. 'n Beter prikkel om verder te lees en te verken kon daar seker nie wees nie. In die afgelope tien jaar het die bywoning van verskeie kreatiwiteitskonferensies, wat deur die South African creativity foundation aangebied is, die belangstelling in die toepaslikheid van kreatiwiteit in persoonlike en kerklike verband, gestimuleer. Hierdie studie is die resultaat van hierdie groeiproses, mag dit bydra dat ander ook die waarde van betekenisvolle lewe daardeur kan ontdek.

The art of **alchemy**: pay attention to your deep and complex interior life, become more sensitive about your relationships, consider your past thoughtfully, and use your imagination at full power. Work from the ground up toward finding the work that will make your life worthwhile (Moore 2008:11).

Dankwoord:

Opregte dank aan my gesin, Marina, Johan en Francois, vir julle geduld en ondersteuning.

Dank aan my ouers en familie vir ondersteuning en aanmoediging.

Dank aan Professor Hennie en mevrou Jos Pieterse. U was inspirerend in die manier waarop u my gestimuleer het om meer te gaan ontdek.

Dank aan Professor Cas Vos, u entoesiasme vir die mooi in die lewe is aansteeklik, dankie vir u raad en leiding.

Dank aan Me Hannatjie Klindt en Suzette Brümmer wat gehelp het met die taalkundige versorging.

Opregte dank aan die Kerkraad en lidmate van die NG Gemeente Edleen. Julle geduld en die vergunning in verband met die ophoping en neem van verlof, asook belangstelling en ondersteuning word opreg waardeer.

Dank aan die Onsienbare God wat sigbaar word in gestaltes en gawes waardeur mense U mag leer ken. **SOLI DEO GLORIA.**

Zondagavond (Okke Jager)

Amen. Ik heb gepreekt. Nu moet ik wel gaan schelden
En razen op die dwazen in mijn koude kerk,
Die zich bebleiten laten met wat ik vertelde
Met de gelaten slaafsheid van een stenen zerk.

Kan ik het helpen, dat ik alles niet kan zeggen?
Maar voelen jullie dan niet iets van het geweld
Van wat de duurste dominee niet uit kan leggen
En wat geen moeder aan haar kinderen vertelt?

Van pure heerlijkheid is het niet uit te spreken.
Kon ik maar onder aan de preekstoel bij de trap
Een hand aan Jezus geven en Hem laten preken,
En zeggen: pas op't deurtje, want de ruimte is krap.

Ik zie de hele nacht die legen kerkgezichten
Waar't Woord op afstoot naar mijn lege hart retour.
En in de consistorie bij de nieuwsberichten
Zeggen wij God, de koster en elkaar bonjour.

De vrede ligt op sterven onder de genade
't Portaal ligt vol vertrapte psalmen en de preek
Ligt nu bij stukjes en bij beetjes in de paden.
De kostersvrouw kijkt rond: het wordt een drukke week.

Dat Gij de hemel scheurdet en de netten kleren,
Scheur al die maskers en de muren en het dak!
Laat hier eens dalen heel de heerlijkheid des Heren,
Alsof de glazen zee door al haar dijken brak!

Laat me alsjeblieft met rust! Kan niemand dan begrijpen,
Dat preken leven is en sterven tegelijk,
En dat ik bij het amen in mijn arm moet knijpen
Of ik nu droom, dat ik zo arm ben en zo rijk?

Mij bidden is veel wijder dan de twee gebeden,
Waarin mijn bijna-bidden met mijn bidden spot.
En zo ik dan maar voor jullie plaats bekleden,
Gaapkoppen, slaapkoppen, domkoppen, kindren van God.

Mijn armen Zijn te Zwaar voor 'n Zwaar-geladen Zegen.
En voor die grote bijbel in myn hart te klein.
Och Here Jezus, Jezus, Jezus, houd mij tegen, -
Ik spring de preekstoel af, de kerk wordt een ravijn.

Gij hebt de engel der gemeente willen schrijven,
En Zelf hebt Gij het ondertekend met een snik:
"Houd je maar kalm, Ik zal het ook wel blijven.
En houd maar veel van deze mensen – zoals Ik."

Summary:

Creative preaching: Creativity in service of the Holy Spirit in the sermon inception.

This study deals with creative preaching through exploring pneumatology and creativity as prime ingredients for creative preaching. The researcher sees the problem of preaching in terms of the limited resources for proclaiming the very old message of the gospel of Jesus Christ in a fast changing world. Preaching in the reformed tradition is based primarily upon the Bible and the tradition of the church. The researcher suspects that, given the limitations of the age of the source, the preacher runs the risk of boring the congregation, who regularly attends sermons, by becoming irrelevant to their living conditions through having to repeat the same basic message. The researcher suspects that the preacher may run out of ideas and ways of bringing a relevant message in a fresh way, week after week, and begin to employ all kinds of tricks and gimmicks in order to stay relevant. Creative preaching is suggested as answer to this dilemma.

Creative preaching is studied within the frame of creativity in service of the Holy Spirit. The study strives to explore the field of creativity from a homiletical perspective and bring the results into a pneumatological context by means of a hermeneutical method, with the aim of designing a basic theory for creative preaching.

The first part of the study comprises a literature study of the fields of pneumatology and creativity. Pneumatology is explored in terms of the biblical roots of the use and meaning of the terms *rûah*, *pneuma* and *paracletos*, as well as a brief theological exploration. A pneumatology for preaching includes the Spirit as carrier of the Word and inspirer of the preacher and listener, within the context of the congregation as dedicated space for the working of the Spirit.

The second part of the literature study deals with creativity as a human capacity that can be learnt and developed. Creativity is a deliberate dynamic activity that produces new, unexpected and meaningful results through creative observation, creative thinking and creative insight.

Empirical research was conducted amongst preachers in the Dutch Reformed Church to ascertain their understanding of creative preaching and their experience of the workings of the Holy Spirit and creativity, in the process of producing a sermon. The research found that preachers understood the Holy Spirit as a vital part of the preaching process. Preachers experience the activity of the Spirit in their normal daily routines as ministers. Preachers do not regard themselves as creative people although they apply principles of creativity primarily in producing visual material for sermons as an additive.

The Research found a need for the concept of creative preaching. Creative preaching is developed and described as a process in which the preacher, with the guidance of the Holy Spirit, employs creative methods like observation, association, imagination and creative thinking in the whole process of sermon creation, from choice of Scripture to the presentation of the sermon. The sermon is structured in such a way as not only to be creative but also stimulating the creativity of the listeners. Creative preaching is stimulating preaching based on scripture, imagination and the inspiration of the Holy Spirit.

Sleutelwoorde: **Key words:**

Kreatiwiteit	Creativity
Pneumatologie	Pneumatology
Heilige Gees	Holy Spirit
Prediking	Preaching
Homiletiek	Homiletics
Praktiese teologie	Practical theology
Kreatiewe prediking	Creative preaching
Verbeelding	Imagination
Parakleet	Paraclete
Verbeeldingryke prediking	Imaginative preaching

Inhoudsopgawe.

Voorwoord.....	1
Summary:.....	3
Sleutelwoorde: Key words:	4
HOOFSTUK 1	15
INLEIDING.	15
1. Probleemstelling	20
2. Navorsingsvrae	20
3. Tema formulering en afgrensing met die oog op die navorsing.	24
4. Navorsingsontwerp.	27
4.1. Literatuuroorsig as metode.....	28
4.2. Opnames onder mense met praktiese ervarings van die tema.	28
5. Die doelstellings van die studie.....	29
6. Teologie.	30
6.1. Samevatting.	33
7. Die Praktiese Teologie.....	33
7.1. Praktiese teologie is teologie.....	35
7.2. Praktiese teologie is 'n wetenskap.	36
7.3. Kommunikatiewe handelingswetenskaplike benadering.	38
7.4. Samevatting.	41
8. Homiletiek	41
8.1. Inleiding.	41
8.2. Prediking is die verwoording van die evangelie.....	41
8.3. Binne die konteks van die gemeente.....	42
8.4. Deur die prediker.....	44
8.5. Deur middel van die gesproke woord.....	46
8.6. Binne 'n bepaalde samelewingskonteks.....	47
8.7. Op estetiese wyse.....	48
8.8. Samevatting.	49
9. Die lewensomstandighede of die konteks waarbinne die studie voltrek word.	
50	
Hoofstuk 2	54
Pneumatologie	54
Inleiding tot die denke oor die pneumatologie.....	54

1.	Bybelse agtergrond tot die verstaan van die Heilige Gees.	54
1.1.	Gees in die Ou Testament.....	56
1.2.	Samevatting.	62
1.3.	Die Gees in die Nuwe Testament.....	64
1.3.1.	Die breë raamwerk van die voorkoms van die konsep <i>pneuma</i>	65
1.3.2.	Die voorkoms van <i>pneuma</i> in die Nuwe Testament.....	67
1.3.3.	Samevatting.....	71
1.4.	Teologiese verkenning van die begrip <i>pneuma</i>	71
1.5.	Die term <i>παράκλητος</i>	74
1.5.1.	Die konteks van die Johannes Evangelie.	74
1.5.2.	Die gebruik van <i>παράκλητος</i> in 1 Johannes 2:1.....	75
1.5.3.	Betekenismoontlikhede van die term <i>παράκλητος</i>	75
1.5.4.	Detail analise van die begrip <i>παράκλητος</i> – detail analise.....	78
1.5.4.1.	Johannes 14:15-17.....	78
1.5.4.1.1.	Samevatting:.....	80
1.5.4.2.	Johannes 14:25-26	81
1.5.4.2.1.	Samevatting.....	82
1.5.4.3.	Johannes 15:26,27	82
1.5.4.3.1.	Samevatting.....	85
1.5.4.4.	Johannes 16:4b-15	85
1.5.4.4.1.	Samevatting.....	88
1.5.4.5.	Johannes 16:12-15	88
1.5.4.5.1.	Samevatting.....	89
1.5.5.	Samevatting.....	90
1.5.5.1.	Die oorsprong van die <i>παράκλητος</i>	90
1.5.5.2.	Die identiteit van die <i>παράκλητος</i>	90
1.5.5.3.	Die funksie of werksaamhede van die <i>παράκλητος</i>	90
1.6.	Die pinksterverhaal en die verstaan van die Gees.	92
1.7.	Die Gees en die bemagtiging van gelowiges.....	93
1.8.	Samevatting.	95
2.	Die Heilige Gees in die belydenis van die kerk.	96
2.1.	Die Belydenisskrifte	96
3.	Perspektiewe vanuit die pneumatologie.....	98
3.1.	Die leer van die Drie-eenheid en die verstaan van die Heilige Gees.....	98

3.2. Die werking van Gees, geloof en Woord	101
4. Prakties teologiese perspektiewe.....	106
4.1. Die Pneumatologiese perspektief.....	107
4.2. Teonome resiproositet.....	107
4.3. Die pneumatologie uit prakties teologiese perspektief.....	109
4.4. Die Heilige Gees en die prediking.	110
4.4.1. Die verband tussen die prediking en die werk van die Gees.	110
4.4.2. Die Gemeente as kommunikatiewe ruimte van die Gees.	113
4.5. Samevatting.	114
5. Nuwe ontwikkelings in die Pneumatologie.	115
5.1. Die Pneumateologie van Dingemans.	116
5.2. Polkinghorne, die verstaan van God en die metafisika.....	117
5.3. Pneumatologie en materie, persoon en krag.....	119
5.3.1. Materie.....	119
5.3.2. Die konsep van persoon.	120
5.3.3. Die konsep van krag.	120
5.4. Pneumatologie, Newton en Einstein.....	121
5.4.1. Die konsep van gees by Newton en Einstein.....	123
5.5. Samevatting.	127
6. Samevatting	130
6.1. Die verstaan van die prediking	131
6.2. Die werk van die Heilige Gees met mense.....	132
6.3. Die ruimte waarbinne die Gees met mense werk	134
6.4. Die Gees en die Woord	135
6.5. Die Gees en Christus	136
7. Konzeptualisering oor die werk van die Gees.....	136
Die verstaan van die Prediking:.....	137
Die werk van die Heilige Gees met mense.	137
Die ruimte van die werking van die Gees.....	137
Die verhouding tussen die Gees en Christus en die Gees en die Woord.....	137
7.1. Samevatting;	137
Hoofstuk 3	139
Kreatiwiteit.....	139
1. Edward de Bono – Laterale denke.	139

1.1.	De Bono se teorie van kreatiwiteit.....	142
1.2.	Samevatting.	144
2.	E P Torrance – Driefase - model vir kreatiwiteit.....	145
2.1.	Torrance se driefase - model vir kreatiwiteit.....	147
2.2.	Samevatting.	149
3.	John Baer – Kreatiwiteit as kognitiewe vaardigheid.....	150
3.1.	Die assosiatiewe teorie vir kreatiwiteit.	151
3.2.	Samevatting.	152
4.	Margaret Boden – Kombinasie teorie.	153
4.1.	Samevatting.	154
5.	Feldman – Veldteorie.	155
5.1.	Die proses van refleksie.	157
5.2.	Die proses van die onbewuste denke.....	157
5.3.	Die proses van verandering.....	158
5.4.	Samevatting:	158
6.	Amabile – Konseptuele benadering.	160
6.1.	Komponente van kreatiewe optrede.....	162
6.1.1.	Domein relevante vaardighede.	162
6.1.2.	Kreatiwiteitsvaardighede.....	162
6.1.3.	Motivering.	164
6.2.	Samevatting.	166
7.	Bohm. Kreatiwiteit as sensitiewe waarneming en denke.	167
7.1.	Oorspronklikheid en waarneming.	167
7.2.	Verbeelding.	169
7.3.	Samevatting.	170
8.	Goswami - Kreatiwiteit as kwantum sprong.	171
8.1.	Die proses van kreatiwiteit.....	173
8.2.	Samevatting.	175
9.	Buzan. Kreatiewe intelligensie.	176
9.1.	Samevatting.	179
10.	Neethling – Kreatiwiteit, ‘n vars benadering tot die lewe.	179
10.1.	Heelbreindenke.....	180
10.2.	Samevatting.	183

11.	Lemons. Kreatiwiteit en improvisasie.....	185
11.1.	Die kreatiewe produk	185
11.2.	Die kreatiewe omgewing.....	185
11.3.	Die kreatiewe persoon.....	186
11.4.	Kreatieve proses.....	186
11.5.	Improvisasie.....	186
11.6.	Samevatting.....	187
12.	Adair. Om te sien soos nog nooit tevore nie.....	188
12.1.	Samevatting.....	190
13.	Kreatiwiteit. ‘n Teologiese raamwerk.....	191
13.1.	Firet – Kreatiwiteit as sorgende aandag.....	192
13.2.	Firet se teologiese opmerkings oor die begrip kreatiwiteit.....	193
13.3.	Samevatting.....	194
13.4.	Lanser – kreatief verby dit wat reeds is.....	195
13.4.1.	Samevatting.....	197
13.5.	Cilliers. Kreatiwiteit as visioenêre proses.....	199
13.5.1.	Samevatting.....	200
13.6.	Metaforiese taal en menslike verbeelding in diens van die prediking.....	
	200	
13.6.1.	Metafore.....	200
13.6.2.	Verbeelding.....	203
13.6.3.	Prediking en verbeelding.....	205
13.6.4.	Samevatting.....	208
14.	Samevatting.....	210
14.1.	Die konsep van kreatiwiteit.....	210
14.2.	Die elemente van kreatiwiteit.....	212
14.2.1.	Kreatiwiteit en waarneming.....	212
14.2.2.	Kreatiwiteit en denke.....	212
14.2.3.	Breinteorie.....	214
14.2.4.	Kreatiwiteit en insig.....	214
14.2.5.	Kreatiwiteit en verbeelding.....	214
14.2.6.	Meetbaarheid van kreatiwiteit.....	215
14.2.7.	Kreatiwiteit in teologiese raamwerk.....	216
HOOFSTUK 4		219

Empiriiese ondersoek na kreatiewe prediking	219
1. Inleiding	219
2. Data-insameling	220
2.1. Onderhoudvoering.....	220
2.3. Die onderhoud.....	222
2.4. Betroubaarheid van resultate	223
2.5. Die hoofsaak van die ondersoek	224
2.5.1. Die werking van die Gees in die prediking.....	225
2.5.2. Kreatiwiteit.....	226
2.6. Die strukturering van die onderhoud.....	227
2.6.1. Uitnodiging tot deelname.....	227
2.6.2. Inleiding tot die onderhoud:.....	227
2.7. Verslag van die kwalitatiewe onderhoud	228
2.7.1. Profiel die deelnemers	228
2.7.2. Onderhoudsvrae	228
3. Hooflyne van die predikers se reaksies op die verskillende temas.....	228
3.1. Benadering van die preekverhale.....	229
3.2. Verhale van predikers	229
3.2.1. Tekskeuse	229
3.2.2. Bestudering van die teks.....	231
3.2.3. Die verwerking van roumateriaal tot 'n preek.....	232
3.3. Predikers se verstaan en ervaring van die werk van die Heilige Gees in die preekverhaal.....	234
3.3.1. Die misterie van die werking van die Gees	234
3.3.2. Die Gees gebruik die prediker se gawes en vermoëns.....	235
3.3.3. Die Gees ontsluit die boodskap vir die preek.....	236
3.4. Predikers se verstaan en ervaring van kreatiwiteit	238
3.4.1. Kreatiwiteit en waagmoed.....	240
3.4.2. Vernuwende denke.....	240
3.4.3. Kreatiwiteit as visuele gebeure	240
3.4.4. Kreatiwiteit en multi-sensoriese ervarings.....	241
3.4.5. Kreatiwiteit, iets uniek interessant.....	242
3.4.6. Kreatiwiteit is 'n doelbewuste daad.....	242
3.4.7. Kreatiwiteit moet funksioneel wees.....	242

3.4.8.	Kreatiewe hulpmiddels.....	243
3.4.9.	Die a-ha-ervaring.	244
3.5.	Faktore wat kreatiwiteit by deelnemers aan bande lê.....	244
3.5.1.	Die persoonlike faktor	244
3.5.2.	Die tyd van die dag.	245
3.5.3.	Beskikbare tyd.	245
3.5.4.	Die prediker se luiheid of persoonlike ingesteldheid.	245
3.5.5.	Die invloed van ander mense.	246
3.5.6.	Toerusting.....	247
3.5.7.	Die grootte van die groep.....	248
3.5.8.	Die uitleg van die fasiliteite.	248
3.6.	Faktore wat kreatiwiteit by deelnemers aan die navorsing bevorder.	248
3.6.1.	Sintuiglike stimulering.	248
3.6.2.	Handelinge wat stimuleer (die goed wat predikers doen).	249
3.6.3.	Ander mense en gebeure.	249
3.6.4.	Die teks self en die werking van die Gees.	250
3.6.5.	Die ingesteldheid van die prediker.....	251
3.7.	Predikers se verstaan en ervaring van kreatiewe prediking.	251
3.7.1.	Kreatiewe prediking as uitkoms van doelbewuste kreatiwiteit.....	253
3.7.2.	Kreatiewe prediking begin by die teks.....	254
3.7.3.	Kreatiewe prediking, raakvlakke tussen konteks, lewe en teks.....	254
3.7.4.	Kreatiewe prediking is meer as 'truuks' en 'foefies'.	255
3.7.5.	Kreatiewe prediking is die heraanwending van die bestaande.	256
3.7.6.	Kreatiewe prediking is meer as gewone prediking.....	257
3.7.7.	Kreatiewe prediking is 'n proses.	257
3.7.8.	Kreatiewe prediking is om risiko's te neem.	258
4.	Analise van navorsingsresultate.	258
4.1.	Die verhale van predikers.....	258
4.1.1.	Keuse van 'n preekteks.....	258
4.1.2.	Bestudering van die teks.....	261
4.1.3.	Van roumateriaal tot preek.....	261
4.1.3.1.	Die rol van ander mense in die beweging van roumateriaal tot preek.	

4.1.3.2. Die vind en aanwending van hulpmiddels in die beweging van roumateriaal tot preek.	262
4.1.4. Die rol van die preekmanuskrip in die beweging van roumateriaal tot preek. 264	
4.1.5. Die rol van die Gees in die beweging van roumateriaal tot preek.	266
4.2. Samevatting.	267
4.2. Afleidinge oor die predikers se verstaan en ervaring oor die rol van die Gees in die prediking.	268
4.2.1. Die misterie van die werking van die Gees	268
4.2.2. Die Gees en die gawes en vermoëns van die predikers.	269
4.2.3. Die Gees en die ontsluiting van die boodskap aan die prediker en die hoorder	270
4.3. Samevatting.	271
4.4. Predikers se verstaan en toepassing van kreatiwiteit.	271
4.4.2. Kreatiwiteit gaan om vernuwende denke.	273
Stellings.	273
4.4.3. Kreatiwiteit is 'n visuele gebeure.....	274
4.4.4. Kreatiwiteit en multi-sensoriese ervarings.....	275
4.4.5. Kreatiwiteit is uniek en interessant.....	276
4.4.6. Kreatiwiteit is 'n doelbewuste gebeure.....	277
4.4.7. Kreatiwiteit is funksioneel.....	278
4.4.8. Kreatiewe hulpmiddels.....	279
4.4.9. Die "a-ha-ervaring.".....	280
4.5. Belemmerende faktore vir kreatiwiteit van predikers.	281
4.5.1. Interne faktore.....	281
4.5.2. Eksterne faktore.....	283
4.6. Faktore wat kreatiwiteit bevorder.....	284
4.6.1. Sintuiglike stimulering.	284
4.6.2. Handelinge van die predikers wat kreatiwiteit bevorder.	285
4.6.3. Ander mense en gebeure.	285
4.6.4. Die teks en die werking van die Gees.....	286
4.6.5. Ingesteldheid van die prediker	287
4.6.6. Die motief vir die prediking.....	288
4.7. Samevatting.	288

5. Kreatiewe prediking	289
5.1. Kreatiewe prediking is.....	289
5.1.1. Kreatiewe prediking is 'n proses	290
5.1.2. Kreatiewe prediking is 'n belewenis.....	290
5.1.3. Kreatiewe prediking word geken aan.....	291
5.1.4. Kreatiewe prediking as die uitkoms van doelbewuste kreatiwiteit....	292
5.1.5. Kreatiewe prediking begin by die teks.....	292
5.1.6. Kreatiewe prediking sien die raakvlakke tussen konteks lewe en teks.	
293	
5.1.7. Kreatiewe prediking is meer as 'truuks' en 'foefies'.....	293
5.1.8. Kreatiewe prediking is die heraanwending van die bestaande.	294
5.1.9. Kreatiewe prediking is meer as gewone prediking.....	295
5.1.10. Kreatiewe prediking behels die neem van risiko's.	295
5.2. Samevatting.....	296
HOOFSTUK 5	297
Kreatiewe prediking: Kreatiwiteit in diens van die Heilige Gees in die ingewing van die preek.....	297
1. Die Pneumatologiese gesigspunt.....	298
1.1. Algemene samevatting van die pneumatologiese gesigspunt.....	298
1.2. Die verstaan van die werking van die Gees soos afgelei vanuit die empiriese navorsing.....	304
1.2.1. Die werk van die Gees is buitengewoon en onpeilbaar, onvoorspelbaar en nie rasioneel verklaarbaar nie.	304
1.2.2. Die a-ha-ervaring en die werking van die Heilige Gees.	304
1.2.3. Metafoor as instrument om die verstaan van die werking van die Gees te beskryf.	306
1.2.4. Die Gees, die prediker en die preek.	307
2. Kreatiwiteit	308
2.1. Algemene samevatting van kreatiwiteit.	308
2.2. Kreatiwiteit in die empiriese navorsing.	310
2.2.1. Kreatiwiteit as dekorasie teenoor kreatiwiteit as leefstyl.	310
2.2.2. Kreatiwiteit is meer as visuele aanbiedings, dit is verbeelding.....	311
2.2.3. Kreatiwiteit as 'n manier van dink.	312
2.2.4. Kreatiwiteit, ontmoediging en aanmoediging.	313

3. Kreatiwiteit en prediking:	314
3.1. Kreatiwiteit en prediking – perspektiewe uit die empiriese navorsing...	316
3.1.1. Kreatieve prediking is 'n proses.	316
3.1.2. Kreatieve prediking is stimulerende prediking.	317
3.1.3. Die teks as basis vir kreatiwiteit.	318
3.1.4. Kreatieve prediking is verbeeldingryke prediking.	318
3.1.5. Kreatieve prediking: Kreatiwiteit in diens van die Gees in die preekgebeure.	319
4. Slot.	320
Bylaag 1.	322
Bibliografie	323